

Verðbólguhorfur 2024: Er nóg að halda aftur af hækkun kauptaxta?

Sigurður Jóhannesson

Hagfræðistofnun

janúar 2024

Ferðamannastraumur nær nýjum hæðum 2024...

- ...eftir annað met 2023.
  - Eykur álag á hagstjórnina.
    - Það ræðst af viðbrögðum peningayfirvalda og þeirra sem stýra fjármálum hins opinbera hvað verður um verðbólguna.
    - Áhrif kjarasamninga á verðbólgu á árinu eru óljós.

Allt opið í upphafi árs 2024:

- Kauptaxtar, stýrivextir Seðlabanka, fjöldi gistinguáttu útlendinga, fjöldi starfsmanna á vinnumarkaði, atvinnuleysi, gengi, íbúðaverð, laun, verðbólga...

laun	Eqn	Eq1: $lvis = F(atM, lagm, lvis, megin, nvis)$
ibverdj	Eqn	Eq2: $ibverd0 = F(atM, ibverd0, lvis, megin, nvis, starfsm)$
atMjafna	Eqn	Eq3: $atM = F(atM, atMleysisb, erlnoetur, erlvis, gvis, lagm, lokun, nvis)$
verd	Eqn	Eq4: $nvis = F(atM, evrvis, gvis, ibverd0, lvis, megin, nvis, starfsm)$
starfsmjafna	Eqn	Eq5: $starfsm = F(erlnoetur, erlvis, gvis, lagm, megin, nvis, starfsm)$
"gvis = gvis(-1) * ("	Text	Eq6: $gvis = F(evruxextir, gvis, megin)$
meginvaxtajafna	Eqn	Eq7: $megin = F(atM, megin, nvis)$
lagmjafna	Eqn	Eq8: $lagm = F(atM, lagm, nvis, starfsm)$
"atMleysisb = lagm(-2) "	Text	Eq9: $atMleysisb = F(lagm)$
erlnoeturjafna	Eqn	Eq10: $erlnoetur = F(erlnoetur, evrvis, eyja, gvis, lokun, nvis, oecd, olevr, ...)$

Atvinnuástand hefur áhrif á kaupkröfur...

- Þegar atvinna er nóg er krafist hærri launa...
  - ..þótt fleira hafi áhrif...

Atvinnuástand hefur áhrif á kaupkröfur...

- Þegar atvinna er nóg er krafist hærri launa...
  - ..þótt fleira hafi áhrif...
- Kauptaxtar hafa mikil áhrif á almenn laun...

Atvinnuástand hefur áhrif á kaupkröfur...

- Þegar atvinna er nóg er krafist hærri launa...
  - ..þótt fleira hafi áhrif...
- Kauptaxtar hafa mikil áhrif á almenn laun...
- ...en launahækkarnir hafa lítil mælanleg áhrif á verðbólgu í bráð...

...þótt annað megi ráða af umræðunni...

Ásgeir Jónsson seðlabankastjóri kveðst jákvæður yfir fréttum þessa dagana þess efnis að ákveðin samstaða virðist vera að myndast á vinnumarkaðnum í kjaraviðræðum.

Vonast hann til þess að þjóðarsátt á vinnumarkaði skapi kjölfestu fyrir lækkun verðbólgu þannig hægt verði að lækka vexti fljótlega.

Hermann Nökki Gunnarsson, Mbl.is, 30. desember 2023.

Samningsaðilar eru sammála um að eitt mikilvægasta verkefnið í komandi kjaraviðræðum sé að ná niður mikilli verðbólgu og háu vaxtastigi sem komið hefur hart niður á bæði heimilum og fyrirtækjum.

Til að það markmið náist verða allir aðilar vinnumarkaðarins, fyrirtæki landsins, ríki og sveitarfélög að leggjast á eitt og getur enginn skorast undan ábyrgð.

Úr yfirlýsingu Samtaka atvinnulífsins og Breiðfylkingar stéttarfélaganna 28. des. 2023.

Ekki nóg að halda kauptöxtum niðri...

- 1983: Verðtrygging launa bönnuð og lög sett um kauphækkanir...

Ekki nóg að halda kauptöxtum niðri...

- 1983: Verðtrygging launa bönnuð og lög sett um kauphækkanir...
  - Verðbólga áfram tugir prósentu...

Ekki nóg að halda kauptöxtum niðri...

- 1983: Verðtrygging launa bönnuð og lög sett um kauphækkanir...
  - Verðbólga áfram tugir prósentu...
- 1986: Þjóðarsátt um lífskjarasáttmála...

Ekki nóg að halda kauptöxtum niðri...

- 1983: Verðtrygging launa bönnuð og lög sett um kauphækkunir...
  - Verðbólga áfram tugir prósentu...
- 1986: Þjóðarsátt um lífskjarasáttmála...
  - Verðbólga áfram tugir prósentu...

Ekki nóg að halda kauptöxtum niðri...

- 1983: Verðtrygging launa bönnuð og lög sett um kauphækkanir...
  - Verðbólga áfram tugir prósentu...
- 1986: Þjóðarsátt um lífskjarasáttmála...
  - Verðbólga áfram tugir prósentu...
- Hvað breyttist 1990?

Verðmyndun breytist...

- Á verðbólguáttímanum til 1990 fóru kostnaðarhækkunarir hratt út í verðlag..
  - Launahækkunarir, lækkun gengis, erlendar verðhækkunarir...
- En nú virðast launahækkunarir umfram framleiðnivöxt vera nokkur ár að breytast í verðhækkunarir...

Ársfjórðungslíkan Seðlabanka

- Verðbólga ræðst af fyrri verðbólgu, verðbólguvæntingum, þenslu, raungengi o.fl. – en ekki hækkun launa.

$$\begin{aligned} \Delta cpi_t = & \underset{(2.7)}{0.226} \log(1 + INF_{t-1})/4 + \underset{(4.0)}{0.416} \log(1 + INFE10_t)/4 & (7.4) \\ & + (1 - 0.226 - 0.416) \log(1 + SIT_t \times IT_t)/4 + \underset{(3.2)}{0.095} GAPAV_{t-1} \\ & + \underset{(6.7)}{0.078} \Delta rexm_t + \underset{(6.3)}{0.075} \Delta rexm_{t-1} + \underset{(4.2)}{0.021} D082 \\ & - \underset{(-1.4)}{0.002} Q1 + \underset{(2.5)}{0.004} Q2 - \underset{(-2.8)}{0.004} Q3 \end{aligned}$$

<i>CPI</i>	Consumer price index (7.4).
<i>INF</i>	Four-quarter CPI inflation rate (7.26).
<i>INFE10</i>	10-year break-even inflation expectations (7.29).
<i>GAPAV</i>	Annual average of output gap (5.69).
<i>REXM</i>	Importers' real exchange rate (4.22).
<i>IT</i>	Central Bank of Iceland's 2.5% inflation target (exogenous).
<i>SIT</i>	Shift dummy variable scaled such that $SIT_t \times IT_t$ gradually declines from 6% to 2.5%.
<i>D082</i>	Dummy variable: 1 2008:Q2 and zero elsewhere.
<i>Q1-Q3</i>	Centered seasonal dummies.

Laun bæta litlu við skammtímaspá um verðlag

- Ásgeir Daníelsson
2022...

... en erfitt að mæla áhrifin tölfræðilega

- ▶ Hér áður fyrr voru verðbólgu líkön sem Seðlabankinn notaði byggð á sambandi á milli launabreytinga, breytinga í verði innflutnings og verðbólgu.
- ▶ Guðmundur Guðmundsson (1990) og Þórarinn G. Pétursson (2002) mátu verðbólgu líkön þar sem launabreytingar eru marktæk skýristærð. Báðir nota gögn sem ná aftur fyrir 1990, tímabils þegar verðbólgan var mun hærri en hún hefur verið eftir 1990.
- ▶ Í tímans rás hefur verið erfiðara og erfiðara að finna verðbólgujöfnu fyrir QMM þar sem launabreytingar eru marktæk skýristærð.
- ▶ Í nýjustu útgáfu þjóðhagslíkans Seðlabankans (QMM 4.0) er breyting í launum ekki með sem skýristærð og þar er ekki heldur langtímasamband þar sem launakostnaður er með.

Ásgeir Daníelsson. Kynning á málstofu í Seðlabanka Íslands 13. September 2022

Laun bæta litlu við skammtímaspá um verðlag

- Ásgeir Daníelsson
2022...

... en erfitt að mæla áhrifin tölfræðilega

- ▶ Hér áður fyrr voru verðbólgu líkön sem Seðlabankinn notaði byggð á sambandi á milli launabreytinga, breytinga í verði innflutnings og verðbólgu.
- ▶ Guðmundur Guðmundsson (1990) og Þórarinn G. Pétursson (2002) mátu verðbólgu líkön þar sem launabreytingar eru marktæk skýristærð. Báðir nota gögn sem ná aftur fyrir 1990, tímabils þegar verðbólgan var mun hærri en hún hefur verið eftir 1990.
- ▶ Í tímans rás hefur verið erfiðara og erfiðara að finna verðbólgujöfnu fyrir QMM þar sem launabreytingar eru marktæk skýristærð.
- ▶ Í nýjustu útgáfu þjóðhagslíkans Seðlabankans (QMM-4.0) er breyting í launum ekki með sem skýristærð og þar er ekki heldur langtímasamband þar sem launakostnaður er með.

Ásgeir Daníelsson. Kynning á málstofu í Seðlabanka Íslands 13. September 2022

Laun bæta litlu við skammtímaspá um verðlag

- Ásgeir Daníelsson 2022:
  - Að nokkru leyti mælivandi:
    - Laun breytast hægar en innflutningsverð.
    - Neikvæð fylgni innflutningsverðs og launa.
  - Skýrt langtímasamband verðs og launa
    - Í samræmi við hlut launa í kostnaði...
    - ...en skammtímaáhrif verðbreytinga óljósari...

Laun og verð til skamms tíma

- Það flækir áhrif kjarasamninga á verðbólgu að lægstu laun eiga þátt í að verðleggja Ísland sem ferðamannaland...
  - Þegar þau hækka verður landið dýrara fyrir ferðamenn...
    - ...þeim fækkar og þensla af ferðapjónustu minnkar.

Ályktanir um áhrif kjarasamninga...

- Kauptaxtahækkningar eru ekki bráðavandi...

Ályktanir um áhrif kjarasamninga...

- Kauptaxtahækkningar eru ekki bráðavandi...
  - Kalla ekki á bráðalausnir:
    - ~~Ný ríkisútgjöld, skattalækkningar, vaxtalækkun~~

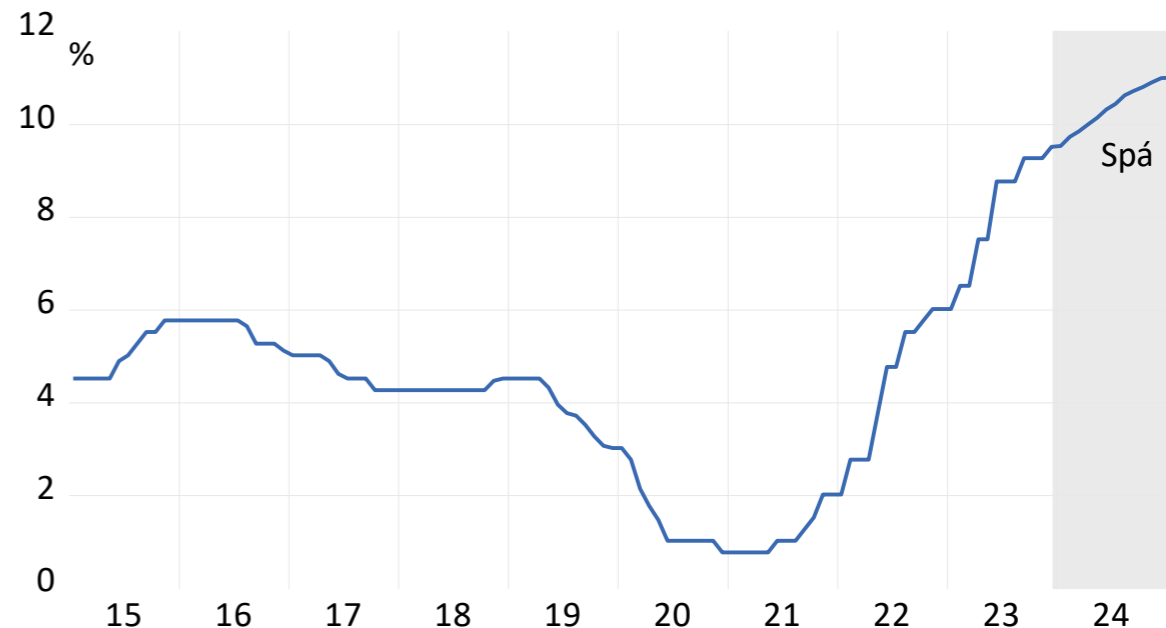
Ályktanir um áhrif kjarasamninga...

- Kauptaxtahækkningar eru ekki bráðavandi...
  - Kalla ekki á bráðalausnir:
    - ~~Ný ríkisútgjöld, skattalækkningar, vaxtalækkun~~
  - Heldur :
    - Aðhald í opinberum fjármálum og peningastefnu...
      - ...rétt eins og verðbólgan sjálf.

Seðlabanki stuðlar að stöðugu verðlagi...

- Stýrivextir hækka um 2%.
  - Raunstýrivextir hækka meira..

■ 2. gr. Markmið og verkefni.

□ Seðlabanki Íslands skal stuðla að stöðugu verðlagi, fjármálastöðugleika og traustri og öruggri fjármálastarfsemi. Þá skal bankinn sinna viðfangsefnum sem samrýmast hlutverki hans sem seðlabanka, svo sem að varðveita gjaldeyrisforða og stuðla að virku og öruggu fjármálakerfi, þ.m.t. greiðslumiðlun í landinu og við útlönd.

III. kafli. Peningastefnunefnd.

■ 9. gr. Hlutverk og skipan peningastefnunefndar.

□ Ákvarðanir um beitingu stjórnþækja bankans í peningamálum, sbr. 10. gr., eru teknar af peningastefnunefnd. Ákvarðanir peningastefnunefndar skulu grundvallast á markmiði um stöðugt verðlag og byggjast á vönduðu mati á ástandi og horfum í efnahagsmálum.

Úr lögum um
Seðlabanka...

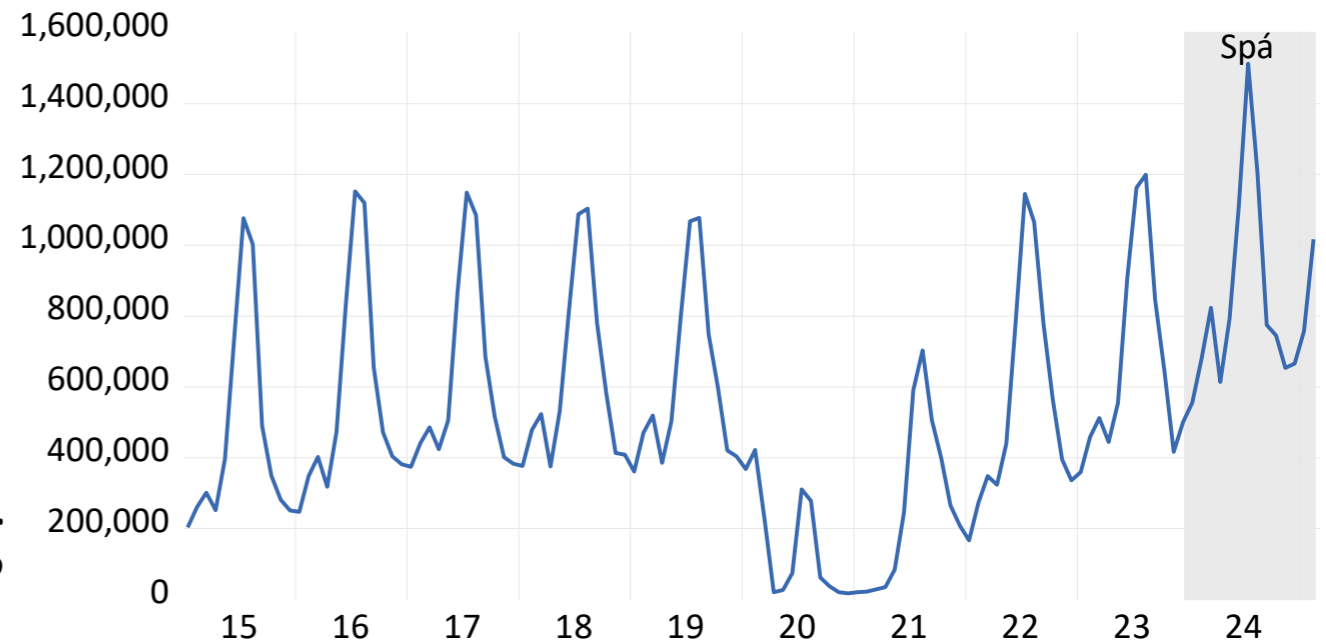

HÁSKÓLI ÍSLANDS
HAGFRÆÐIDEILD

Þess vegna eru vextir háir...

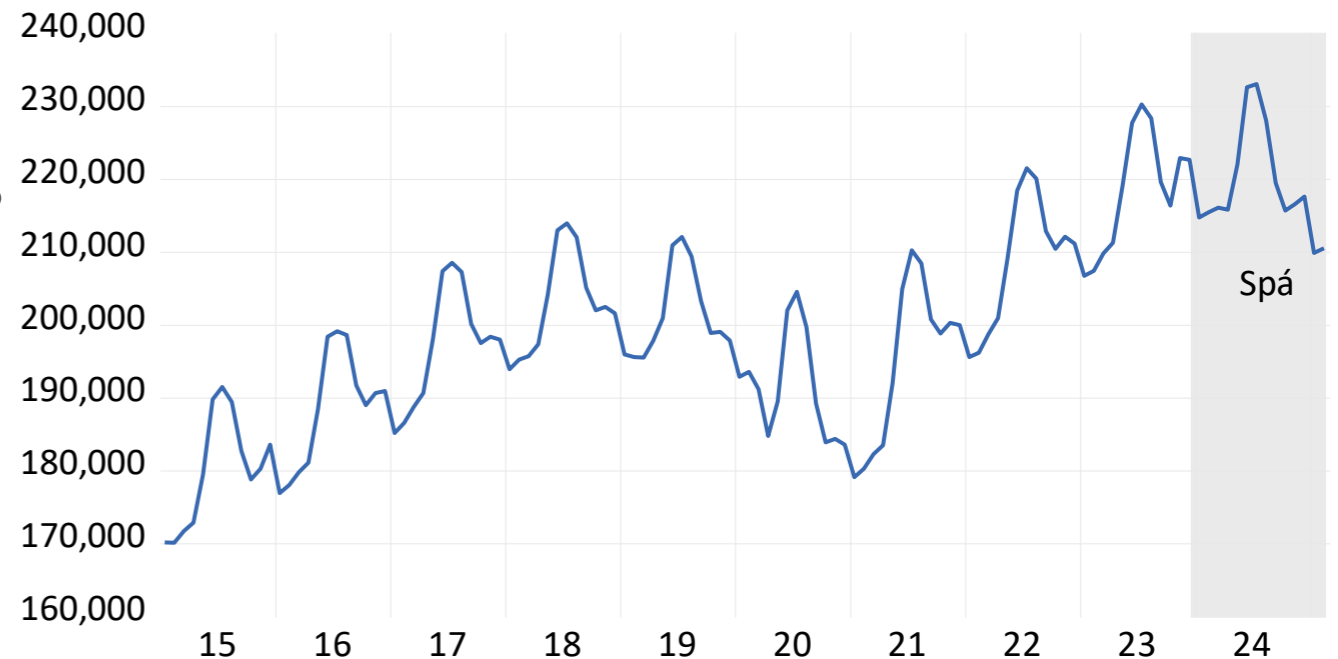
- Gistinætur útlendinga hafa aldrei verið fleiri en 2023...
  - Fleiri en 2018...
- Spái 25% fjölgun 2024.
  - Kallar á fleira starfsfólk – og meira aðhald í hagstjórn.

Nýir starfsmenn í ferðapjónustu, en aðrir hverfa

- Starfsmönnum fækkar í flestum atvinnugreinum...
  - Ný störf í ferðapjónustu ryðja öðrum burt.

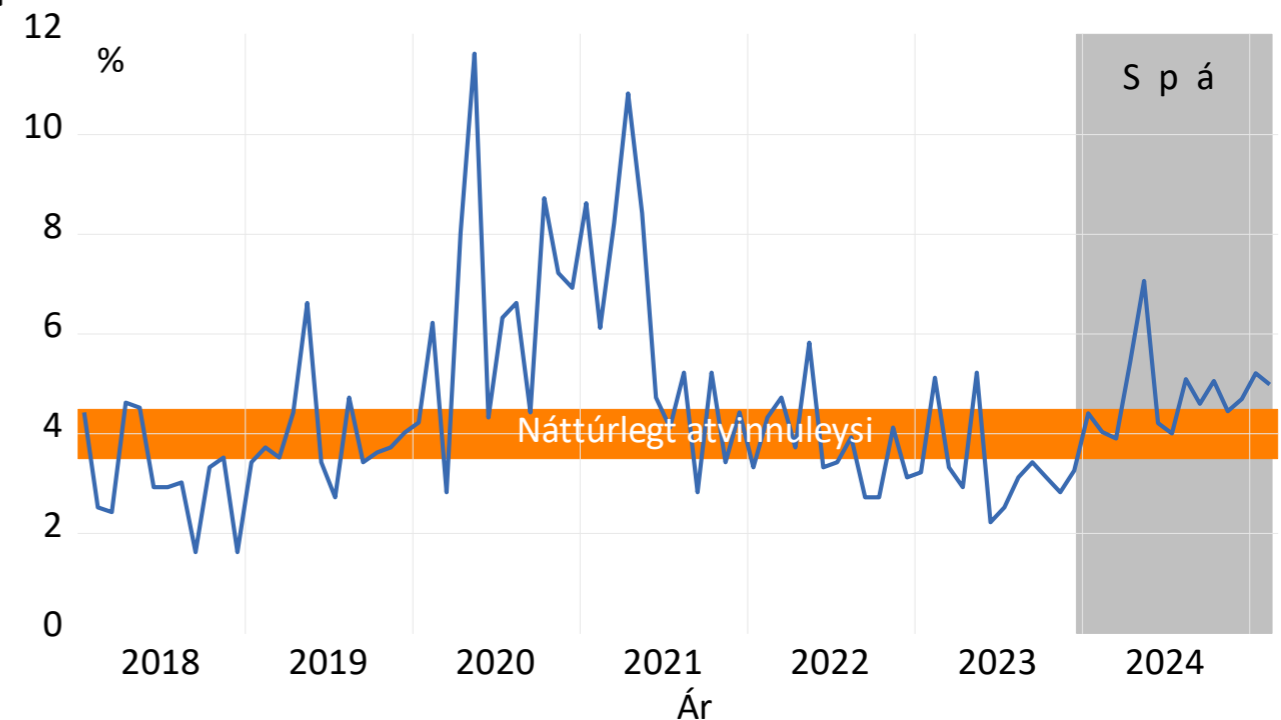

Atvinnuleysi eykst þegar líður á árið...

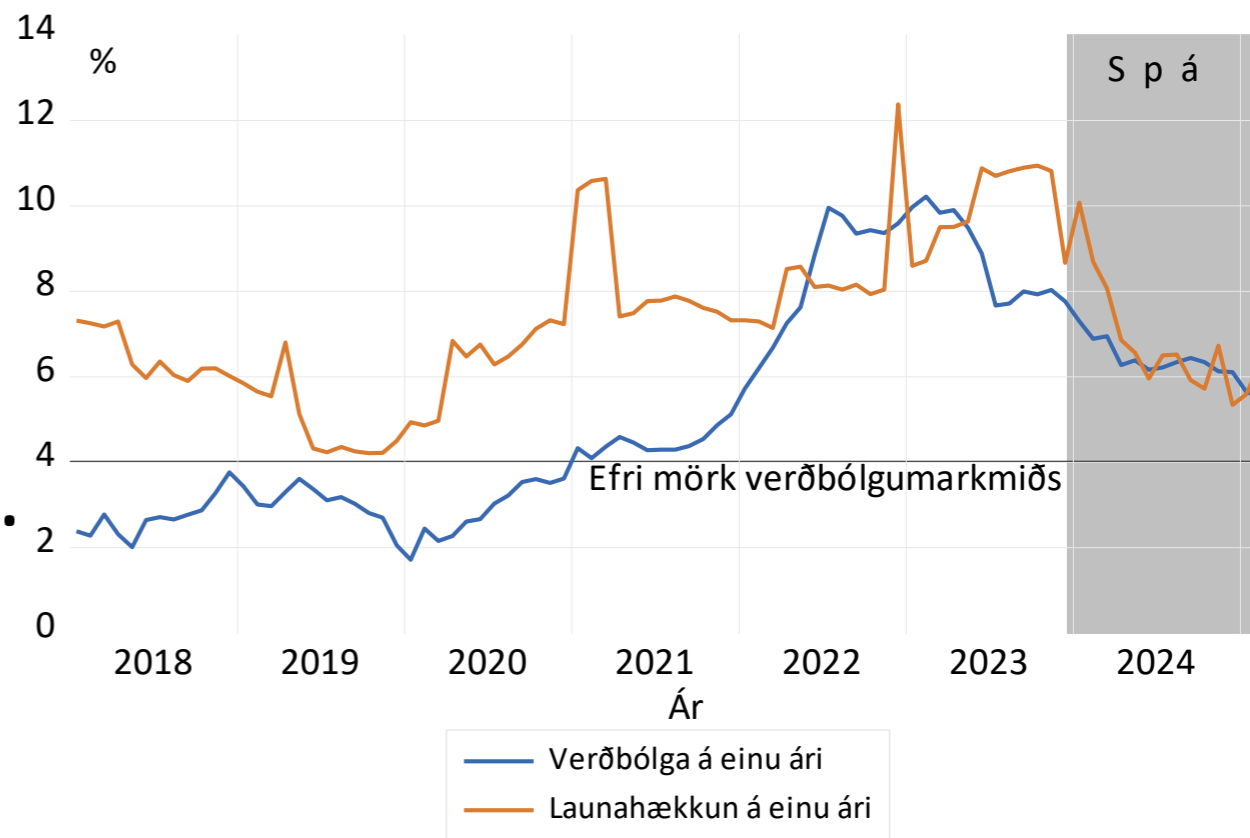
- Atvinnuleysi eykst og fer yfir náttúrulegt stig á seinni hluta árs.

Hratt dregur úr verðbólgu næstu mánuðina...

- ...en hægar þegar líður á árið.
  - Spái 5-6% verðbólgu 2024.
  - ..og svipaðri hækkun launa.

Yfirlit

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Starfandi, þúsundir	180	188	197	203	201	191	195	209	218	220
Atvinnuleysi, %	4,5	3,3	3,3	3,1	3,9	6,4	6	3,8	3,3	4,7
Verðbólga, jan.-jan., %	2,1	1,9	2,4	3,4	1,7	4,3	5,7	9,9	7,3	5,6
Hækkun húsnæðisverðs, jan.-jan., %	8,5	16,3	12,8	5,2	2,5	7,3	20,3	14,9	6,4	7,5
Hækkun launa, jan.-jan., %	9,4	8,7	7,3	5,8	4,9	10,3	7,3	8,6	10,0	5,6
Hækkun erl. gengis jan.-jan., %	-8,1	-13,6	-1,2	10,2	1,2	11,0	-4,0	4,7	-2,1	4,7
Gistinætur útlendinga, milljónir	5,6	6,8	7,3	7,4	7,3	1,8	3,1	6,6	8,0	10,1
Meginvextir Seðlabanka, %	5,0	5,6	4,6	4,3	3,9	1,5	1,1	4,4	8,1	10,3
Raunstýrivextir, %	2,8	3,6	2,2	0,9	2,1	-2,7	-4,3	-5,1	0,8	4,5

Yfirlit

Krónan lækkar

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Starfandi, þúsundir	180	188	197	203	201	191	195	209	218	220
Atvinnuleysi, %	4,5	3,3	3,3	3,1	3,9	6,4	6	3,8	3,3	4,7
Verðbólga, jan.-jan., %	2,1	1,9	2,4	3,4	1,7	4,3	5,7	9,9	7,3	5,6
Hækkun húsnæðisverðs, jan.-jan., %	8,5	16,3	12,8	5,2	2,5	7,3	20,3	14,9	6,4	7,5
Hækkun launa, jan.-jan., %	9,4	8,7	7,3	5,8	4,9	10,3	7,3	8,6	10,0	5,6
Hækkun erl. gengis jan.-jan., %	-8,1	-13,6	-1,2	10,2	1,2	11,0	-4,0	4,7	-2,1	4,7
Gistinætur útlendinga, milljónir	5,6	6,8	7,3	7,4	7,3	1,8	3,1	6,6	8,0	10,1
Meginvextir Seðlabanka, %	5,0	5,6	4,6	4,3	3,9	1,5	1,1	4,4	8,1	10,3
Raunstyrivextir, %	2,8	3,6	2,2	0,9	2,1	-2,7	-4,3	-5,1	0,8	4,5

Yfirlit

Krónan lækkar
Ferðamönnum fjölgar

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Starfandi, þúsundir	180	188	197	203	201	191	195	209	218	220
Atvinnuleysi, %	4,5	3,3	3,3	3,1	3,9	6,4	6	3,8	3,3	4,7
Verðbólga, jan.-jan., %	2,1	1,9	2,4	3,4	1,7	4,3	5,7	9,9	7,3	5,6
Hækkun húsnæðisverðs, jan.-jan., %	8,5	16,3	12,8	5,2	2,5	7,3	20,3	14,9	6,4	7,5
Hækkun launa, jan.-jan., %	9,4	8,7	7,3	5,8	4,9	10,3	7,3	8,6	10,0	5,6
Hækkun erl. gengis jan.-jan., %	-8,1	-13,6	-1,2	10,2	1,2	11,0	-4,0	4,7	-2,1	4,7
Gistinætur útlendinga, milljónir	5,6	6,8	7,3	7,4	7,3	1,8	3,1	6,6	8,0	10,1
Meginvextir Seðlabanka, %	5,0	5,6	4,6	4,3	3,9	1,5	1,1	4,4	8,1	10,3
Raunstyrivextir, %	2,8	3,6	2,2	0,9	2,1	-2,7	-4,3	-5,1	0,8	4,5

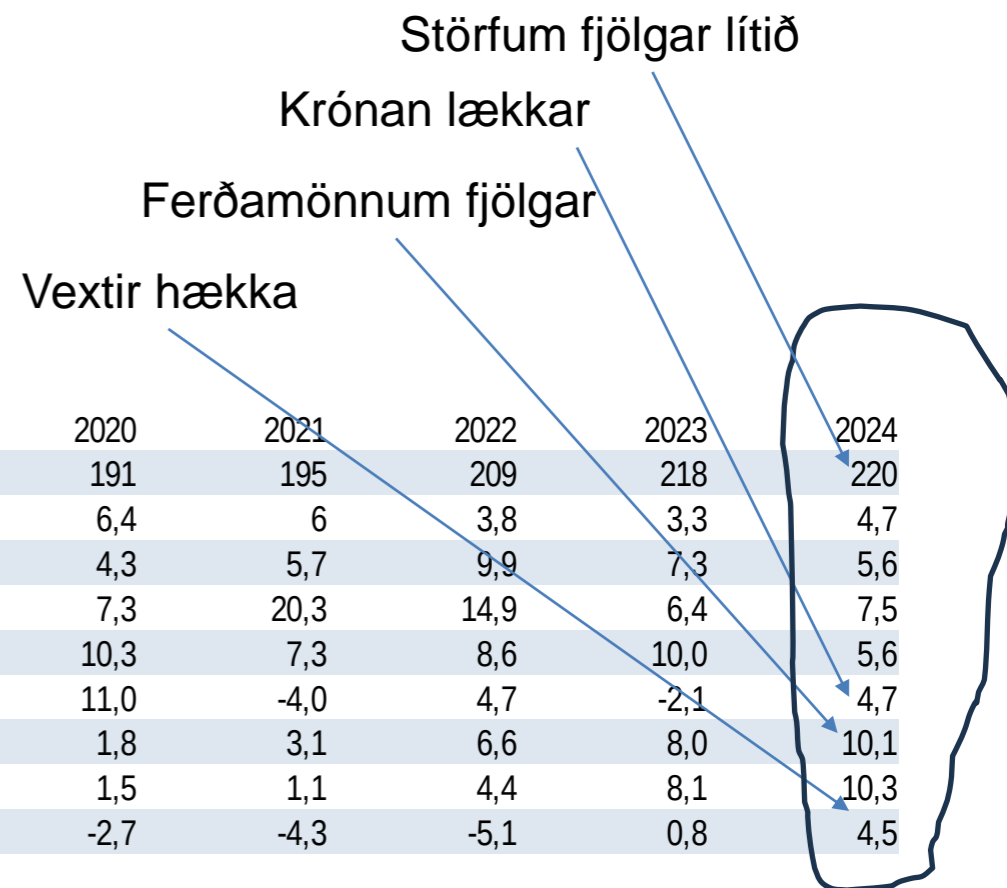
Yfirlit

Krónan lækkar
Ferðamönnum fjölgar
Vextir hækka

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Starfandi, þúsundir	180	188	197	203	201	191	195	209	218	220
Atvinnuleysi, %	4,5	3,3	3,3	3,1	3,9	6,4	6	3,8	3,3	4,7
Verðbólga, jan.-jan., %	2,1	1,9	2,4	3,4	1,7	4,3	5,7	9,9	7,3	5,6
Hækkun húsnæðisverðs, jan.-jan., %	8,5	16,3	12,8	5,2	2,5	7,3	20,3	14,9	6,4	7,5
Hækkun launa, jan.-jan., %	9,4	8,7	7,3	5,8	4,9	10,3	7,3	8,6	10,0	5,6
Hækkun erl. gengis jan.-jan., %	-8,1	-13,6	-1,2	10,2	1,2	11,0	-4,0	4,7	-2,1	4,7
Gistinætur útlendinga, milljónir	5,6	6,8	7,3	7,4	7,3	1,8	3,1	6,6	8,0	10,1
Meginvextir Seðlabanka, %	5,0	5,6	4,6	4,3	3,9	1,5	1,1	4,4	8,1	10,3
Raunstýrivextir, %	2,8	3,6	2,2	0,9	2,1	-2,7	-4,3	-5,1	0,8	4,5

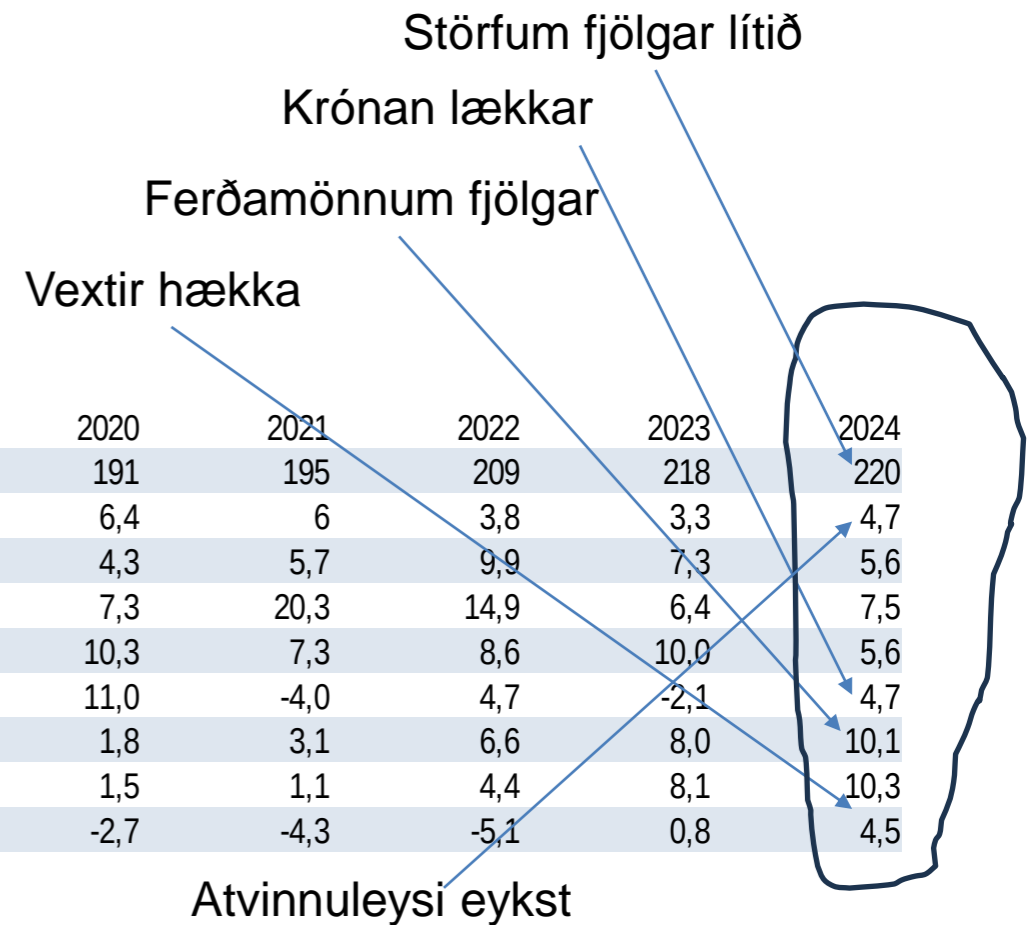
Yfirlit

Yfirlit

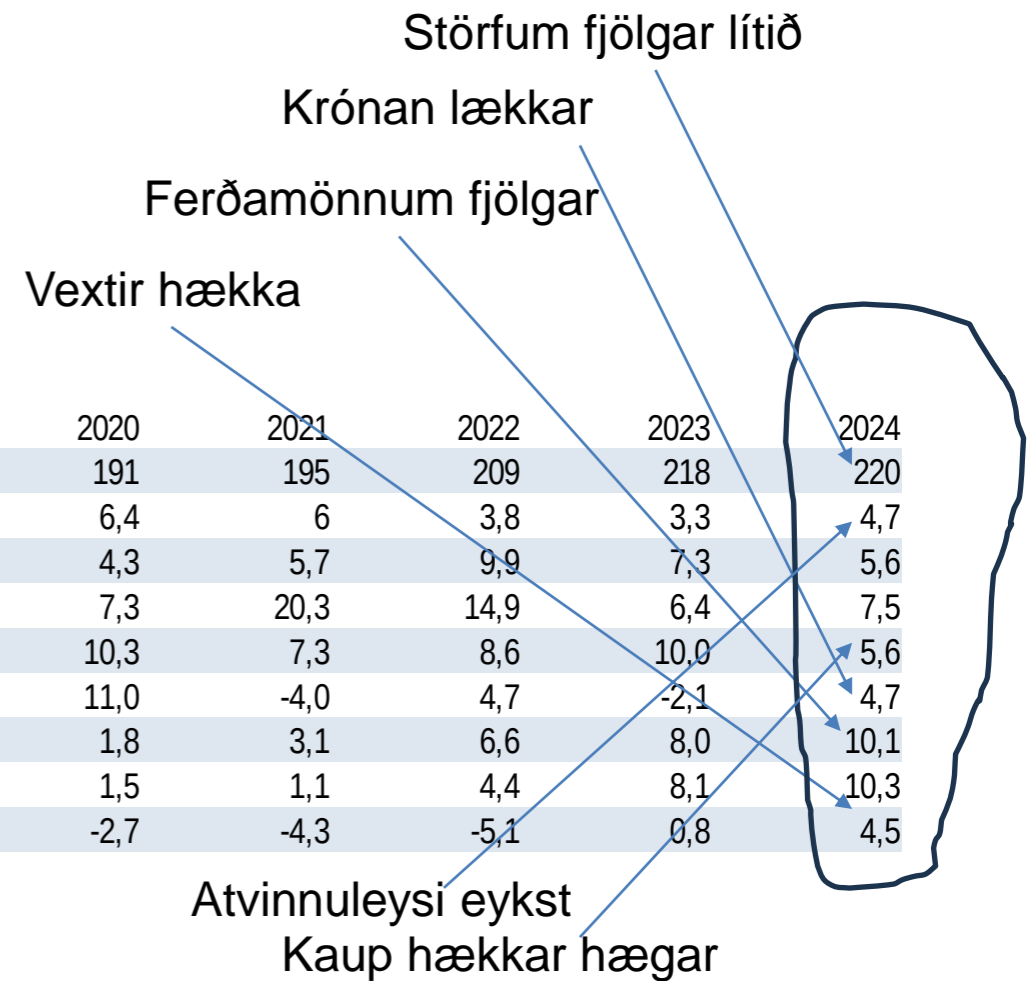
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Starfandi, þúsundir	180	188	197	203	201	191	195	209	218	220
Atvinnuleysi, %	4,5	3,3	3,3	3,1	3,9	6,4	6	3,8	3,3	4,7
Verðbólga, jan.-jan., %	2,1	1,9	2,4	3,4	1,7	4,3	5,7	9,9	7,3	5,6
Hækkun húsnæðisverðs, jan.-jan., %	8,5	16,3	12,8	5,2	2,5	7,3	20,3	14,9	6,4	7,5
Hækkun launa, jan.-jan., %	9,4	8,7	7,3	5,8	4,9	10,3	7,3	8,6	10,0	5,6
Hækkun erl. gengis jan.-jan., %	-8,1	-13,6	-1,2	10,2	1,2	11,0	-4,0	4,7	-2,1	4,7
Gistinætur útlendinga, milljónir	5,6	6,8	7,3	7,4	7,3	1,8	3,1	6,6	8,0	10,1
Meginvextir Seðlabanka, %	5,0	5,6	4,6	4,3	3,9	1,5	1,1	4,4	8,1	10,3
Raunstyrivextir, %	2,8	3,6	2,2	0,9	2,1	-2,7	-4,3	-5,1	0,8	4,5

Yfirlit

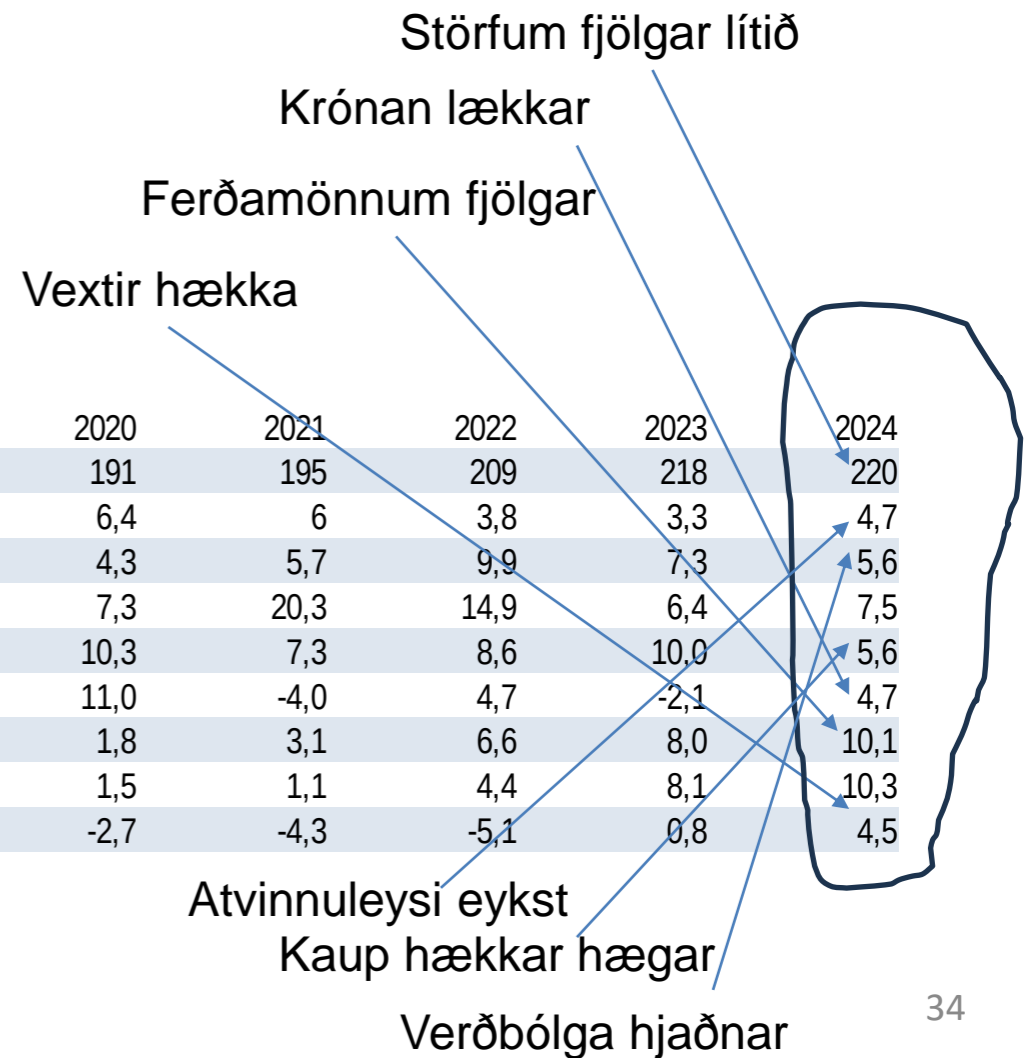
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Starfandi, þúsundir	180	188	197	203	201	191	195	209	218	220
Atvinnuleysi, %	4,5	3,3	3,3	3,1	3,9	6,4	6	3,8	3,3	4,7
Verðbólga, jan.-jan., %	2,1	1,9	2,4	3,4	1,7	4,3	5,7	9,9	7,3	5,6
Hækkun húsnæðisverðs, jan.-jan., %	8,5	16,3	12,8	5,2	2,5	7,3	20,3	14,9	6,4	7,5
Hækkun launa, jan.-jan., %	9,4	8,7	7,3	5,8	4,9	10,3	7,3	8,6	10,0	5,6
Hækkun erl. gengis jan.-jan., %	-8,1	-13,6	-1,2	10,2	1,2	11,0	-4,0	4,7	-2,1	4,7
Gistinætur útlendinga, milljónir	5,6	6,8	7,3	7,4	7,3	1,8	3,1	6,6	8,0	10,1
Meginvextir Seðlabanka, %	5,0	5,6	4,6	4,3	3,9	1,5	1,1	4,4	8,1	10,3
Raunstyrivextir, %	2,8	3,6	2,2	0,9	2,1	-2,7	-4,3	-5,1	0,8	4,5

Yfirlit

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Starfandi, þúsundir	180	188	197	203	201	191	195	209	218	220
Atvinnuleysi, %	4,5	3,3	3,3	3,1	3,9	6,4	6	3,8	3,3	4,7
Verðbólga, jan.-jan., %	2,1	1,9	2,4	3,4	1,7	4,3	5,7	9,9	7,3	5,6
Hækkun húsnæðisverðs, jan.-jan., %	8,5	16,3	12,8	5,2	2,5	7,3	20,3	14,9	6,4	7,5
Hækkun launa, jan.-jan., %	9,4	8,7	7,3	5,8	4,9	10,3	7,3	8,6	10,0	5,6
Hækkun erl. gengis jan.-jan., %	-8,1	-13,6	-1,2	10,2	1,2	11,0	-4,0	4,7	-2,1	4,7
Gistinætur útlendinga, milljónir	5,6	6,8	7,3	7,4	7,3	1,8	3,1	6,6	8,0	10,1
Meginvextir Seðlabanka, %	5,0	5,6	4,6	4,3	3,9	1,5	1,1	4,4	8,1	10,3
Raunstyrivextir, %	2,8	3,6	2,2	0,9	2,1	-2,7	-4,3	-5,1	0,8	4,5

Frávíksspá: Vextir lækka

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Starfandi, þúsundir	180	188	197	203	201	191	195	209	218	223
Atvinnuleysi, %	4,5	3,3	3,3	3,1	3,9	6,4	6	3,8	3,3	4,7
Verðbólga, jan.-jan., %	2,1	1,9	2,4	3,4	1,7	4,3	5,7	9,9	7,3	7,3
Hækkun húsnæðisverðs, jan.-jan., %	8,5	16,3	12,8	5,2	2,5	7,3	20,3	14,9	6,4	10,2
Hækkun launa, jan.-jan., %	9,4	8,7	7,3	5,8	4,9	10,3	7,3	8,6	10,1	6,5
Hækkun erl. gengis jan.-jan., %	-8,1	-13,6	-1,2	10,2	1,2	11,0	-4,0	4,7	-1,9	7,7
Gistinætur útlendinga, milljónir	5,6	6,8	7,3	7,4	7,3	1,8	3,1	6,6	8,0	10,5
Meginvextir Seðlabanka, %	5,0	5,6	4,6	4,3	3,9	1,5	1,1	4,4	8,1	6,9
Raunstyrivextir, %	2,8	3,6	2,2	0,9	2,1	-2,7	-4,3	-5,1	0,7	-0,4

Fráviksspá: Vextir lækka

Krónan lækkar hraðar

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Starfandi, þúsundir	180	188	197	203	201	191	195	209	218	223
Atvinnuleysi, %	4,5	3,3	3,3	3,1	3,9	6,4	6	3,8	3,3	4,7
Verðbólga, jan.-jan., %	2,1	1,9	2,4	3,4	1,7	4,3	5,7	9,9	7,3	7,3
Hækkun húsnæðisverðs, jan.-jan., %	8,5	16,3	12,8	5,2	2,5	7,3	20,3	14,9	6,4	10,2
Hækkun launa, jan.-jan., %	9,4	8,7	7,3	5,8	4,9	10,3	7,3	8,6	10,1	6,5
Hækkun erl. gengis jan.-jan., %	-8,1	-13,6	-1,2	10,2	1,2	11,0	-4,0	4,7	-1,9	7,7
Gistinætur útlendinga, milljónir	5,6	6,8	7,3	7,4	7,3	1,8	3,1	6,6	8,0	10,5
Meginvextir Seðlabanka, %	5,0	5,6	4,6	4,3	3,9	1,5	1,1	4,4	8,1	6,9
Raunstyrivextir, %	2,8	3,6	2,2	0,9	2,1	-2,7	-4,3	-5,1	0,7	-0,4

Fráviksspá: Vextir lækka

Fleiri ferðamenn

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Starfandi, þúsundir	180	188	197	203	201	191	195	209	218	223
Atvinnuleysi, %	4,5	3,3	3,3	3,1	3,9	6,4	6	3,8	3,3	4,7
Verðbólga, jan.-jan., %	2,1	1,9	2,4	3,4	1,7	4,3	5,7	9,9	7,3	7,3
Hækkun húsnæðisverðs, jan.-jan., %	8,5	16,3	12,8	5,2	2,5	7,3	20,3	14,9	6,4	10,2
Hækkun launa, jan.-jan., %	9,4	8,7	7,3	5,8	4,9	10,3	7,3	8,6	10,1	6,5
Hækkun erl. gengis jan.-jan., %	-8,1	-13,6	-1,2	10,2	1,2	11,0	-4,0	4,7	-1,9	7,7
Gistinætur útlendinga, milljónir	5,6	6,8	7,3	7,4	7,3	1,8	3,1	6,6	8,0	10,5
Meginvextir Seðlabanka, %	5,0	5,6	4,6	4,3	3,9	1,5	1,1	4,4	8,1	6,9
Raunstyrivextir, %	2,8	3,6	2,2	0,9	2,1	-2,7	-4,3	-5,1	0,7	-0,4

Fráviksspá: Vextir lækka

Húsnæðisverð hækkar meira

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Starfandi, þúsundir	180	188	197	203	201	191	195	209	218	223
Atvinnuleysi, %	4,5	3,3	3,3	3,1	3,9	6,4	6	3,8	3,3	4,7
Verðbólga, jan.-jan., %	2,1	1,9	2,4	3,4	1,7	4,3	5,7	9,9	7,3	7,3
Hækkun húsnæðisverðs, jan.-jan., %	8,5	16,3	12,8	5,2	2,5	7,3	20,3	14,9	6,4	10,2
Hækkun launa, jan.-jan., %	9,4	8,7	7,3	5,8	4,9	10,3	7,3	8,6	10,1	6,5
Hækkun erl. gengis jan.-jan., %	-8,1	-13,6	-1,2	10,2	1,2	11,0	-4,0	4,7	-1,9	7,7
Gistinætur útlendinga, milljónir	5,6	6,8	7,3	7,4	7,3	1,8	3,1	6,6	8,0	10,5
Meginvextir Seðlabanka, %	5,0	5,6	4,6	4,3	3,9	1,5	1,1	4,4	8,1	6,9
Raunstyrivextir, %	2,8	3,6	2,2	0,9	2,1	-2,7	-4,3	-5,1	0,7	-0,4

Frávíksspá: Vextir lækka

Laun hækka meira

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Starfandi, þúsundir	180	188	197	203	201	191	195	209	218	223
Atvinnuleysi, %	4,5	3,3	3,3	3,1	3,9	6,4	6	3,8	3,3	4,7
Verðbólga, jan.-jan., %	2,1	1,9	2,4	3,4	1,7	4,3	5,7	9,9	7,3	7,3
Hækkun húsnæðisverðs, jan.-jan., %	8,5	16,3	12,8	5,2	2,5	7,3	20,3	14,9	6,4	10,2
Hækkun launa, jan.-jan., %	9,4	8,7	7,3	5,8	4,9	10,3	7,3	8,6	10,1	6,5
Hækkun erl. gengis jan.-jan., %	-8,1	-13,6	-1,2	10,2	1,2	11,0	-4,0	4,7	-1,9	7,7
Gistinætur útlendinga, milljónir	5,6	6,8	7,3	7,4	7,3	1,8	3,1	6,6	8,0	10,5
Meginvextir Seðlabanka, %	5,0	5,6	4,6	4,3	3,9	1,5	1,1	4,4	8,1	6,9
Raunstýrivextir, %	2,8	3,6	2,2	0,9	2,1	-2,7	-4,3	-5,1	0,7	-0,4

Fráviksspá: Vextir lækka

Verðbólga helst óbreytt

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Starfandi, þúsundir	180	188	197	203	201	191	195	209	218	223
Atvinnuleysi, %	4,5	3,3	3,3	3,1	3,9	6,4	6	3,8	3,3	4,7
Verðbólga, jan.-jan., %	2,1	1,9	2,4	3,4	1,7	4,3	5,7	9,9	7,3	7,3
Hækkun húsnæðisverðs, jan.-jan., %	8,5	16,3	12,8	5,2	2,5	7,3	20,3	14,9	6,4	10,2
Hækkun launa, jan.-jan., %	9,4	8,7	7,3	5,8	4,9	10,3	7,3	8,6	10,1	6,5
Hækkun erl. gengis jan.-jan., %	-8,1	-13,6	-1,2	10,2	1,2	11,0	-4,0	4,7	-1,9	7,7
Gistinætur útlendinga, milljónir	5,6	6,8	7,3	7,4	7,3	1,8	3,1	6,6	8,0	10,5
Meginvextir Seðlabanka, %	5,0	5,6	4,6	4,3	3,9	1,5	1,1	4,4	8,1	6,9
Raunstyrivextir, %	2,8	3,6	2,2	0,9	2,1	-2,7	-4,3	-5,1	0,7	-0,4

Straumur ferðamanna ýtir undir verðbólgu...

- ... opinberar framkvæmdir líka...
  - Hvort tveggja krefst aðhalds í peningastefnu og opinberum fjármálum.
    - Ekki endilega skilningur ráðamanna:
      - *Fyrst náum við niður verðbólgunni. Það gerum við með því að semja um hóflegar launahækkanir. Eftir það getum við einbeitt okkur að hagvextinum....*